

Čtrnáctideník • 24. září 2002

15

29 Kč
(45 Sk)

RECEPTY

PŘÍMA NÁPADŮ

na návštěvě

Zelené štěstí
Jany Šulcové

dům a byt

Jak spravit
zatékající
balkon

mňam!

Rajská
pokusení

útulný domov

Máte malou
kuchyň?

naše zahrada

Sázíme okrasné
cibuloviny

9 771213 741004

29

Když se sklíčko

Oprava vitráží zhotovených tiffany technikou

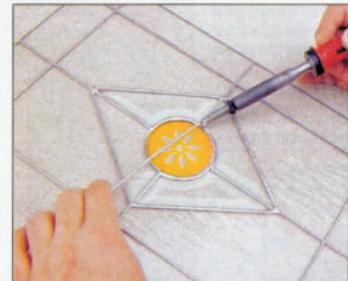
Na stránkách Receptů č. 3/2002 jsme na jaře názorně předvedli tvorbu skleněných vitráží tzv. tiffany technikou. Občas se ale může stát, že některé sklíčko časem praskne, třeba v důsledku nechtěné havárie. Co potom s tím? Není nic ztraceno. Vitrážku je možné opravit!

Připravil: Jiří Savinec, **foto:** autor

Sklo je sice krásný, avšak velice křehký materiál. A je zcela lhostejně, je-li to tabulková skla v okně, nebo uměl zhotovená vitrážka, ve které jsou jednotlivá sklíčka spojena roztaveným címem. I takové dílko může přijít časem k úrazu a oprava se může zdát tařka beznadějná. Poškozené sklo lze ovšem celkem snadno nahradit novým. A to tak, že to ani odborník na pohled nepozná. V zásadě je ale nutné si osvojit umění tiffany vitráží v praxi. Předpokládá to nejen dokonalou znalost řezání a broušení skla, ale také zručnost při práci s pájkou.

V první řadě je třeba vitrážku s prasklým sklíčkem podložit kusem polystyrenu s otvorem vhodné-

ho tvaru a poškozený dílek rozbit. Střípky, které zůstanou pevně uchycené v cínování, je posléze zapotřebí opatrně vyprostit pomocí malých kleští. V další fázi se pocinovaný obvod po odstranění dílku potřebovat vodou a pomocí rozžhavené pásky se z vitrážky opatrně oddělit měděná pásek, kterou byla hrana dílku olepená. Teprve do takto připraveného otvoru je možné uríznout přesně na míru náhradní kousek skla. Jeho hrany je však nutné zabrousit na speciální brusce a poté olepit kouskem nové samolepicí měděných pásek. Až takto upravené sklíčko je opět možné připájet z obou stran do původní mřížky. Vitráž pak může znova zdobit vás dům či byt.

5 V další fázi je třeba obvod sklíčka olepit samolepicí měděnou páskou vhodné šířky (podrobnosti viz Recepty 3/2002). Měď se nejprve vyhladí v ruce prsty a poté plastovým hladítkem. Pozor, dílek musí svým tvarem do otvoru přesně zapadnout!

6 Sklíčko nesmí být nikdy větší. Naopak spára o šířce 1/2 mm se při pájení zaplní címem. Ještě před tím je však nutné potřít měděná lemování nového dílku i hrany všech navazujících sklíček speciálním letovacím přípravkem, který kov odmastí.

7 Naberte na hrot rozžhavené pásky kapku cínu a spoj zapřete. Nejprve z jedné strany, poté vitrážku obratěte a spoj opět natřete letovací vodou. Pracujte na vhodné podložce, nejlépe z kusu polystyrenu, uchráněte tak pracovní plochu stolu před poškozením.

8 Proužek cínu musí na obou stranách vitrážky volně navazovat na cínové spárování kolem a měl by mírně vystupovat nad povrch. V poslední fázi je třeba hotový spoj vyčistit, případně opatřit vhodnou patinou. Nakonec vitrážku omyjte v jarní vodě.

Prasklé sklíčko ve vitrážce zhotovené tiffany technikou je možné celkem snadno vyměnit za nové. V tomto případě nevydržel centrální kruhový dílek s brusem. Tato sklíčka bývají na poškození o něco náchylnější.

rozbitie

4 prima tipy

■ Náhradní kousek skla určíte vždy rádeji o něco menší. Jeho tvar pak „doladí“ na vodu chlazené brusce. Spáru mezi jednotlivými sklíčky o šířce 1 či 2 mm posléze spolehlivě zaplníte címem.

■ Při práci používejte výhradně pájku určenou pro tiffany techniku. Běžné elektrikářské pájky totiž pracují s mnohem vyšší teplotou.

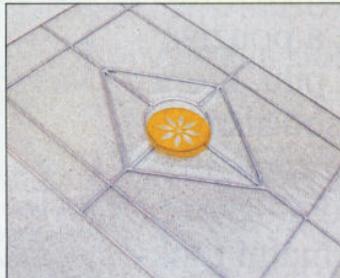
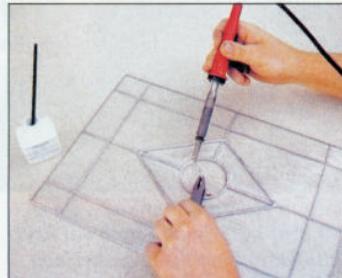
■ Chcete-li dosáhnout u všech pocívaných liníj kupříkladu měděného povrchu, můžete použít některou ze speciálních patin.

■ Veškeré nářadí a pomůcky (kvalitní re-áky na sklo, brusky, měděnou pásku, letovací vodu, pájku či patinovací přípravky) si můžete objednat na dobírku poštou u firmy TGK (viz kontaktní adresa).

Kontaktní adresa:

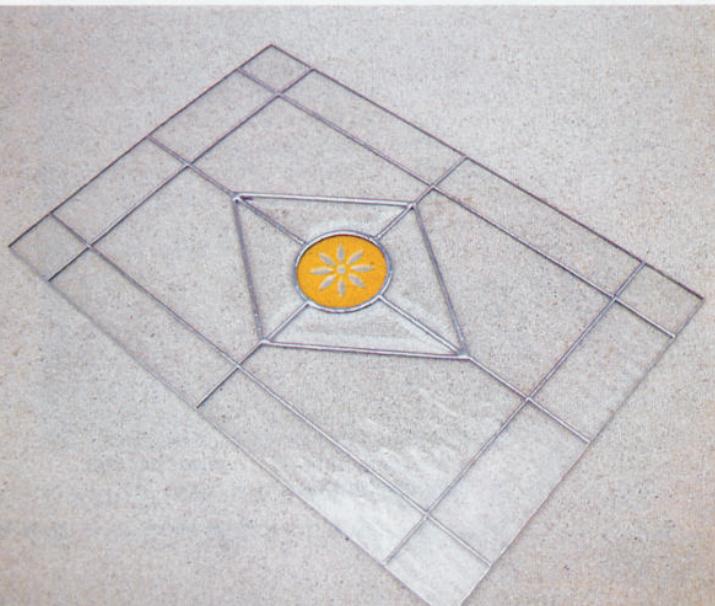
Chcete si vykoušet tiffany techniku v praxi? Láká vás práce s barevným plochým sklem? Potom se můžete přihlásit do některého z výkendových seminářů, které firma TGK pořádá. Naučit se můžete základům tiffany techniky (kurz pro začátečníky), pro pokročilé je pak určen seminář zaměřený na stavbu tiffany lamp. Bohatý program zahrnuje i kurzy zpracování plochého skla za vysokých teplot v peci (tzv. fusing), lepení skleněných mozaík či pískování.

TGK - technika, sklo a umění, s. r. o.
provoz Skalice 230
471 71 Skalice u České Lípy
Tel./fax: 487 721 168,
487 721 178
E-mail: tgk-cz-clnet.cz
www.tgk-cz.cz

3 Nyní s pomocí rozehráté pásky postupně opatrne odtavte vrstvičku cínu a zároveň i proužek měděné pásky, jež lemovala poškozené sklíčko. Uvolněný proužek odstraňte kleštěmi. Lemování všech okolních sklíček musí zůstat neporušené!

4 Sklíčko je poté nutné nahradit. V případě dílku nepravidelného tvaru se vyplatí zhotovit si před jeho vyříznutím z větší tabule papírovou šablounu. Dílek je poté třeba zabroustit. Zde jsme použili již hotový „polotovar“ s ozdobným brusem.

Originální váza na suché květiny

At' už jste si přivezli suchou kytičku z prázdnin, usušili z vlastní zahrádky nebo přinesli z tržiště, musíte pro ni najít to správné místo. Pokud ještě potřebuje dosušít, je ideální ji zavěsit „hlavou dolů“ a možná už ji tak necháte, dokud vás neomrzí. Pokud se neobejdete bez vázíčky, můžete si klidně zhotovit papírovou. Potřebovat budete vhodnou vázu nebo sklenici jako formu, noviny, lepidlo na tapety, čistou fólii na balení potravin, ostrý nožík, tenkou lepenku, maskovací pásku, sádrů, barvy, štětce a lak...

Námet a foto: nakladatelství Václav Svojtka & Co.

Ostrým nožíkem či řezákem rozřízněte papírovou skořápkou na dvě poloviny podle předlohy a opatrně je sejměte z formy. **Obě části opět spojte pomocí maskovací pásky a přidejte horní obrubu z lepenky. Všechny spoje zesilte přelepením novinovými proužky.**

Vázu či sklenici, kterou jste si vybrali jako předlohu, pokryjte nejprve čistou potravinářskou fólií a postupně ji polepte zhruba osmi vrstvami proužků, natrhaných či nastrihaných ze starých novin. Dejte vysušit do mikrovlnné trouby při střední teplotě a nechte zchladnout.

Vázu sušte v mikrovlnné troubě v půlminutových intervalech při středně vysoké teplotě. Usušenou natřete základní barvou, nejlépe akrylovou. Povrchového efektu docílите pomocí polštářku ze zmačkaného papíru namáčeného do různých barev. Nakonec povrch vázy zafixujte lakem.